

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (PREVENCIÓ I SEGURETAT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 8 de juny de 2023, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Els dies 5 i 11 de febrer de 2023 va comunicar una concentració al Departament d'Interior, amb motiu de la celebració de la Virgen del Socavón, a la qual van assistir quaranta-set entitats bolivianes.
- A l'inici de la celebració de l'acte, uns agents de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) la van informar que no tenia autorització per fer la concentració, i van confeccionar una acta. En aquells moments, va informar els agents que la desconvocava i que ho anunciava a tots els participants, però els agents li van dir que ja era tard per fer-ho i, atès el nombre de persones concentrades, li van aconsellar que continués amb l'acte. A continuació li van lliurar la còpia de l'acta que van confeccionar.
- La interessada, de cultura estrangera i de recent arribada al país, va entendre que el que li donava la GUB era una autorització per continuar la concentració.
- Posteriorment va rebre la notificació d'una sanció per un import de 84 euros, que va assumir. Més tard, va rebre una altra notificació en la qual se li comunicava que havia de pagar un import de 525,35 euros, que ja havia abonat després que una persona li avancés els diners.
- El dia 22 de febrer de 2023, va dirigir dues instàncies a l'Ajuntament per exposar els fets i demanar l'aclariment sobre les denúncies, atès que havia comunicat la concentració. En les instàncies demanava mantenir una reunió.
- El dia 27 de febrer de 2023, va rebre una altra notificació sobre una de les sancions que ja havia fet efectiva i, per tant, va demanar que constés com a pagada.
- No havia rebut cap resposta dels òrgans municipals.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Àrea de Prevenció i Seguretat** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 9 de juny de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

El dia 6 de juliol de 2023, l'Àrea de Prevenció i Seguretat va derivar la petició d'informació al Districte de Ciutat Vella.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 29 de novembre de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la còpia dels expedients sancionadors objecte d'aquesta queixa, així com un informe complementari elaborat per la Guàrdia Urbana de Barcelona.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la resposta municipal

En primer lloc, creiem convenient ressaltar que **l'Ajuntament ha trigat més de cinc mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa**. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda al Districte de Ciutat Vella l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania**.

2. Règim jurídic de l'ús de l'espai públic, en funció de l'objecte de l'esdeveniment

El dret de reunió és una manifestació col·lectiva de la llibertat d'expressió exercida a través d'una associació transitòria de persones, que opera a mode de tècnica instrumental posada al servei de l'intercanvi o exposició d'idees, la defensa d'interessos o la publicitat de problemes i reivindicacions, tal com indica la Sentència del Tribunal Constitucional 66/1995.

Per tant, **la naturalesa del dret de reunió rau en el seu caràcter reivindicatiu, i és necessari que estigui directament relacionat amb el dret a la lliure expressió**, entès com una mostra del principi democràtic de participació en la vida pública.

En aquests supòsits, la Llei orgànica 9/1983, de 15 de juliol, reguladora del dret de reunió (LODR), preveu que la celebració de reunions en llocs de trànsit públic ha de ser comunicada per escrit a l'autoritat governativa corresponent pels organitzadors o promotors, amb una antelació de deu dies naturals, com a mínim (art. 8).

En canvi, quan **l'objecte de la concentració és la celebració d'un esdeveniment de caràcter social, com ara una commemoració o la celebració d'un esdeveniment social, empresarial o religiós**, queda desvinculat del dret de reunió, i l'acte queda subjecte a **licència per ús comú especial de l'espai públic**.

S'entén per ús comú especial tota activitat que, per la seva intensitat, exigeixi la intervenció de **l'administració titular de l'espai públic, que ha d'autoritzar-la. En aquest cas l'Ajuntament de Barcelona**. I això d'acord amb el que disposa la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de patrimoni de les administracions públiques (arts. 84 i 85).

Aquesta normativa descriu els usos possibles dels béns de domini públic per part dels particulars, i considera com a ús comú especial aquell en el qual concorren circumstàncies de perillositat, intensitat de l'ús o altres de similars. Aquest ús està subjecte a la necessitat de disposar d'un títol habilitat.

3. L'objecte de la celebració en el cas que ens ocupa

La interessada manifesta que el motiu de la celebració era la commemoració de la Virgen del Socavón per part de la comunitat boliviana. Per tant, es tracta d'un **acte social de caràcter religiós** que requereix una llicència municipal per a l'ús comú especial de l'espai públic.

L'acta elaborada per la GUB reflecteix que, quan van arribar, hi havia unes cinc-centes persones, i s'havia instal·lat un escenari amb equips electrònics que emetien música

amb un nivell de soroll elevat. Precisament, aquesta circumstància va ser el motiu de queixa del veïnat, que va requerir la presència policial.

La manca de llicència municipal i la utilització d'amplificadors sonors van motivar les denúncies que la GUB va imposar a la interessada, en qualitat d'organitzadora de l'acte, per una infracció de l'Ordenança municipal d'ús de les vies i els espais públics de Barcelona, que preveu que no es pot dur a terme un ús comú especial de les vies, espais o instal·lacions públics sense obtenir prèviament la llicència municipal corresponent.

Segons consta als corresponents expedients sancionadors, els procediments s'han seguit respectant els drets de la persona interessada, i van finalitzar amb el pagament de la sanció en període voluntari, acollint-se a la reducció dels imports, tal com recull la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (art. 85).

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Ciutat Vella ha estat ajustada a dret pel que fa a la tramitació dels expedients sancionadors imposats arran de l'ús de l'espai públic sense autorització municipal prèvia.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

**SINDICATURA
DE GREUGES**
DE BARCELONA

David Bondia Garcia

Ronda Sant Pau, 43-45
08015 Barcelona
93 413 29 00
sindicaturabarcelona@bcn.cat
www.sindicaturabarcelona.cat